

8 Produktionsmedel inom jordbruket

I kapitel 8 redovisas uppgifter om jordbrukarnas inköp av traktorer och andra maskiner och redskap. Vidare redovisas uppgifter om länsstyrelsernas förprovning av djurstallar sammanställda av Jordbruksverket. Dessutom redovisas statistik rörande certifierat utsäde, försäljning till jordbruket av bekämpningsmedel och mineralgödsel, produktion av jordbrukets fodermedel samt dränering av jordbruksmark. Statistik över bekämpningsmedel och mineralgödsel i jordbruket redovisas också i kapitel 12.

Tabell 8.1**Jordbrukets inköp av maskiner och redskap åren 1990–2014, milj. kr***Purchases of machinery and implements by the agricultural sector*

	1990	2000	2005	2010	2013	2014
<i>Löpande priser</i>						
Traktorer						
Egentliga traktorer	999	1 673	1 850	2 421	1 994	2 335
Övriga tillhörande gruppen traktorer	15	21	23	25	22	8
Jordbearbetningsredskap	262	224	126	219	254	251
Redskap för sådd, spridning m.m.	200	234	212	322	323	331
Redskap för skörd och tröskning	516	640	658	1 010	1 005	978
Vagnar	139	94	217	214	245	256
Torkar, kvarnar, silor m.m.	219	206	201	171	219	222
Potatis och rotfruktsredskap	67	77	120	14	24	40
Transportredskap och lastapparater ¹	179	292	347	509	580	556
Utrustning för mjölkning och mjölkhantering	64	164	134	242	181	156
Stallutrustningar	227	309	469	514	424	408
Bevattningsutrustningar	18	14	25	18	34	35
Diverse ²	73	75	146	186	130	133
Skogs- och trädgårdsredskap för lantbruket ³	317	321	258	276
Summa	2 978	4 023	4 844	6 209	5 698	5 993
<i>2014 års priser</i>						
Traktorer						
Egentliga maskiner och redskap	2 172	2 620	2 589	2 767	2 052	2 335
Övriga maskiner och redskap	5 167	3 865	4 054	4 222	3 773	3 658
Summa	7 339	6 484	6 643	6 989	5 825	5 993

Anm: Ny metod för bortfallshantering från och med 2012 års undersökning. Läs mer i statistikrapporten (2014:04) *Jordbrukets investeringar i maskiner och redskap år 2012* på Jordbruksverkets webbplats.

1) Exklusive vagnar.

2) Elmotorer och hydroforer som ingått i posten "Diverse" har utgått fr.o.m. 2003 års undersökning.

3) Ny post fr.o.m. 2003 års undersökning.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.2
Antal levererade traktorer 1990–2014
Number of delivered tractors

År	Antal levererade traktorer	Genomsnittlig effekt på kraftuttaget, hk
2014	2 800	142,0
2013	2 800	132,0
2010	3 500	133,7
2005	3 800	110,4
2000	4 000	102,9
1990	3 988	82,2

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.3
Antalet förprovade djurstallar under 2015
Number of pre-tested buildings for livestock

Område	Mjölkkor	Dikor	Övriga nöt	Suggor i produktion	Slaktgrisar	Tillväxtgrisar och övriga grisar	Hästar	Övriga djur ¹
<i>Län</i>								
Stockholms	2	3	5	–	–	–	31	7
Uppsala	5	–	6	–	–	–	18	3
Södermanlands	3	4	8	–	–	1	15	10
Östergötlands	3	13	16	–	–	–	22	42
Jönköpings	13	13	44	–	1	–	10	10
Kronobergs	4	5	18	–	–	–	7	3
Kalmar	13	12	46	–	1	–	14	21
Gotlands	3	3	10	–	–	1	9	6
Blekinge	–	4	7	–	–	–	11	14
Skåne	17	35	52	10	11	18	58	35
Hallands	9	8	15	8	4	2	15	16
Västra Götalands	20	38	53	3	13	–	60	45
Värmlands	–	5	9	4	1	2	10	1
Örebro	1	2	12	–	–	–	8	2
Västmanlands	1	–	1	2	–	10	4	3
Dalarnas	2	1	8	–	–	–	7	3
Gävleborgs	2	10	13	1	1	–	16	3
Västernorrlands	2	3	8	–	–	–	5	3
Jämtlands	1	3	9	–	1	–	–	6
Västerbottens	4	1	11	–	–	–	4	3
Norrbottnens	3	–	3	–	–	–	6	2
<i>Hela riket</i>								
2015	108	163	354	28	33	34	330	238
2014	111	110	319	26	15	33	356	168
2010	247	222	449	46	43	22	638	272
2005	242	226	545	34	28	24	540	150
2000	466	240	606	78	54	37	190	111
1994/95	926	107	224	240	116	43	.. ²	.. ²

1) Får/getter, fjäderfä och pälstdjur. Fr.o.m. 2010 ingår även kaniner, fisk (antal kassar) samt hjort, övriga idisslare och vildsvin (antal hägn).

2) Sammanlagt 87 förprovade djurstallar för häst, får/getter, fjäderfä och pälstdjur.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.4**Total kvantitet certifierat utsäde 2013/14 och 2014/15, ton***Total quantity of state certified seed*

Utsädeslag	Certifierat i Sverige		Importerat certifierat utsäde	
	2013/14	2014/15	2013/14	2014/15
Stråsäd				
Höststråsäd	45 417	47 922	2 135	2 066
Vårstråsäd	78 931	81 740	2 535	1 526
Foderväxter				
Trindsäd	11 094	11 327	254	1 618
Vallbaljväxter	927	888	411	363
Gräs	6 114	7 434	1 531	1 251
Övriga foderväxter	0	0	61	47
Betor	1	1	0	19
Olje- och fiberväxter	789	561	482	350
Blandfrö	–	–	–	112
Köksväxter	4	34	0	61
<i>Summa fröburna växtslag</i>	143 276	149 907	7 410	7 412
Potatis	17 909	18 358	–	–

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.5**Total försäljning av bekämpningsmedel till jordbruket¹. Kvantitet verksam substans 1990–2014, ton***Total sale of pesticides to agriculture. Quantities of active substance*

	Totalt	Därav				
		Insektsmedel ²	Svampmedel	Betningsmedel	Ogräsmedel	Tillväxtregulatorer
<i>Kvantitet verksam substans, ton</i>						
2014	1 775,3	28,8	266,5	19,9	1 431,5	28,5
2013	1 528,7	19,4	302,0	17,3	1 164,5	25,5
2010	1 472,6	19,5	199,8	28,6	1 206,1	17,8
2005	1 568,6	17,7	211,2	41,6	1 279,5	18,1
2000	1 652,3	17,3	186,1	51,7	1 364,3	32,7
1995	1 223,8	16,9	132,9	67,3	975,1	31,6
1990	2 343,5	25,6	546,0	96,7	1 631,4	43,8

1) Exklusive frukt- och trädgårdsodling.

2) Exklusive myggmedel.

Källa: Kemikalieinspektionen.

Tabell 8.6
Försäljning av mineralgödsel inom jord- och trädgårdsbruk 1990/91–2014/15, milj. kg

Sales of commercial fertilizers in agriculture and horticulture

	1990/91	1995/96	2000/01	2005/06	2010/11	2013/14	2014/15
<i>Enkla gödselmedel</i>							
Kvävegödsel	685,4	555,9	579,4	360,9	426,1	439,5	479,2
Fosforgödsel	12,0	4,2	2,6	0,8	0,8	0,9	2,0
Kaliumgödsel	6,0	8,0	9,2	9,4	3,6	4,7	4,5
Svavelgödsel	–	–	0,6	0,5	0,2	0,1	0,2
<i>Sammansatta gödselmedel</i>							
NP-gödsel	42,8	56,4	44,5	34,6	8,1	5,6	8,3
PK-gödsel	74,3	62,6	33,5	14,4	6,4	9,6	13,5
NK-gödsel	18,6	13,0	20,2	9,7	4,5	4,1	3,9
NPK-gödsel	292,3	266,6	284,8	281,7	254,6	292,9	269,8
Totalt	1 130,9	966,7	974,8	712,1	704,3	757,5	781,4

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.7
Råvaror ingående i foderblandningar för samtliga djurslag 2014 och 2015, ton
Feed materials in compound feeds for all animals

Foderråvara	Producerat i Sverige		Importerat	
	2014	2015*	2014	2015*
Spannmål; produkter och biprodukter	1 076 053	1 169 781	29 011	58 015
Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter	350 801	310 571	284 706	467 438
Frön från baljväxter; produkter och biprodukter	14 277	26 357	77	163
Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter	64 673	49 530	43 339	52 091
Andra frön och frukter; produkter och biprodukter	–	–	118	83
Vallfoder och grovfoder	7 403	5 962	2 039	1 395
Andra växter; produkter och biprodukter	24	64	377	547
Mjolkprodukter	239	387	148	163
Produkter från landdjur ¹	19 200	20 848	6 271	8 313
Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter ²	7 039	5 856	5 460	7 036
Mineraler	125 710	81 498	28 356	22 114
Diverse ³	36 432	30 066	680	1 067
Övriga produkter ⁴	11 371	12 433	3 261	1 596
Totalt	1 713 222	1 713 354	403 842	620 019

1) Animaliska biprodukter, fjäderfämjöl, fettgrevar, torkade äggprodukter, animaliskt fett och protein, blodmjöl och blodprodukter.

2) Fiskmjöl, vattenlösliga restprodukter, fiskolja och hydrolysat av fiskprotein.

3) Jäst och liknande, produkter och biprodukter från bl.a. bageri o. pastaframställning, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.8
Råvaror ingående i foderblandningar producerade i Sverige för samtliga djurslag 2015, ton

Feed materials in compound feeds produced in Sweden for all animals

Foderråvara	Svin	Fjäder- fä	Nöt	Häst	Hund/ katt	Övrigt	Totalt
<i>Spannmål; produkter och biprodukter</i>							
Varav korn	66 046	10 197	100 421	3 031	820	1 874	182 389
rågvete	11 739	22 270	46 210	–	–	354	80 573
vete	32 624	143 512	34 454	1 695	13 800	50 407	276 493
fodervete	54 271	123 347	22 270	2 664	0	745	203 297
vetekli	17 569	7 662	44 804	18 528	178	3 290	92 031
torkad drank	2 424	62	37 252	67	548	501	40 854
havre	2 833	24 280	7 507	2 866	200	103 822	141 509
Summa	210 770	367 245	356 390	49 475	18 072	167 829	1 169 781
<i>Oljehaltiga frön eller frukter; produkter och biprodukter</i>							
Varav mjöl av rapsrön	1 915	11	38 213	–	–	53	40 192
extruderade rapsrön	16 718	10 805	122 682	–	–	822	151 027
Summa	30 973	66 044	208 566	867	937	3 184	310 571
<i>Frön från baljväxter; produkter och biprodukter</i>							
Varav ärtor	1 826	8 485	5 590	64	–	98	16 063
åkerbönor	358	553	9 354	–	–	23	10 288
Summa	2 186	9 038	14 944	64	–	125	26 357
<i>Stamknölar, rotfrukter och rötter; produkter och biprodukter</i>							
Varav betmelass (av sockerbeta)	417	–	20 623	2 070	3	716	23 829
Summa	2 318	567	39 838	4 184	651	1 973	49 530
<i>Andra frön och frukter; produkter och biprodukter</i>							
Summa	–	–	–	–	–	–	–
<i>Vallfoder och grovfoder</i>							
Summa	6	842	666	4 080	–	368	5 962
<i>Andra växter; produkter och biprodukter</i>							
Summa	1	–	–	13	44	6	64
<i>Mjolkprodukter</i>							
Summa	122	–	262	–	–	3	387
<i>Produkter från landdjur¹</i>							
Summa	476	2 425	576	–	12 224	5 147	20 848
<i>Fiskar, andra marina djur; produkter och biprodukter²</i>							
Summa	926	266	–	–	130	4 535	5 856
<i>Mineraler</i>							
Summa	17 926	35 034	18 686	1 559	113	8 180	81 498
<i>Diverse³</i>							
Summa	2 897	8 159	18 046	130	31	804	30 066
<i>Övriga produkter⁴</i>							
Summa	2 685	130	2 744	3	2 225	4 646	12 433
<i>Totalt</i>							
2015*	271 285	489 750	660 717	60 376	34 425	196 800	1 713 354
2014	273 791	459 673	756 936	56 222	31 816	134 784	1 713 222
2013	240 964	413 344	592 896	37 468	37 111	48 317	1 370 099
2010	292 453	398 027	592 984	37 930	44 025	28 854	1 394 273
2008	297 673	383 251	566 647	43 168	36 601	20 631	1 347 972

1) Animaliska biprodukter, fjäderfämjöl, fettgrevar, torkade äggprodukter, animaliskt fett och protein, blodmjöl och blodprodukter.

2) Fiskmjöl, vattenlösliga restprodukter, fiskolja och hydrolysat av fiskprotein.

3) Jäst o. likn., produkter och biprodukter från bl.a. bageri o. pastaframställning, fettsyror och salter av fettsyror.

4) Produkter som innehåller råvaror som inte ingår i ovanstående produktgrupper.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 8.9

Areal dränerad och systemtäckdikad åkermark, åkermark med behov av ny- och omtäckdikning samt planerad ny- och omtäckdikning i hektar 2013
Area of drained and tile drained arable land, arable land with need for new or refurbished tile drainage and planned drainage actions in hectares

Område; storleksgrupp	Åkermark, hektar						
	Brukad	Med tillfredsställande dränering	Systemtäckdikad	Systemtäckdikade senaste 50 åren	I behov av nytäckdikning	I behov av omtäckdikning	Med planerad ny-/omtäckdikning
<i>Län</i>							
Stockholms	84 855	66 281	36 100	18 752	12 852	12 578	5 490
Uppsala	167 039	128 979	75 190	37 544	21 275	16 516	7 459
Södermanlands	123 882	96 050	59 028	33 785	21 471	20 615	9 896
Östergötlands	207 059	157 535	122 932	56 176	28 955	38 619	13 625
Jönköpings	91 479	68 636	13 717	9 883	9 320	8 363	5 656
Kronobergs	47 341	35 659	9 123	6 718	6 369	5 681	2 697
Kalmar	125 251	98 106	33 116	21 601	17 209	13 325	8 217
Gotlands	83 155	59 592	33 364	20 591	16 167	13 739	5 105
Blekinge	31 968	28 297	15 359	6 520	2 559	3 486	1 228
Skåne	462 771	386 864	245 675	138 702	44 891	56 878	24 274
Hallands	109 929	90 486	56 639	27 996	11 654	15 294	5 597
Västra Götalands	468 710	365 924	302 449	187 453	68 444	87 559	38 100
Värmlands	105 208	69 982	53 799	41 421	24 844	18 406	8 080
Örebro	106 573	77 805	55 261	38 721	21 773	16 624	9 479
Västmanlands	111 661	83 983	76 581	29 386	16 616	19 324	6 223
Dalarnas	56 622	41 889	12 114	9 541	9 148	4 667	2 399
Gävleborgs	68 580	49 208	18 507	15 401	11 599	7 462	5 160
Västernorrlands	47 883	37 598	11 203	9 889	6 440	4 128	2 324
Jämtlands	36 630	28 466	8 107	7 195	3 188	4 283	2 092
Västerbottens	70 588	54 410	32 292	30 032	11 407	8 984	3 140
Norrbottens	33 719	23 726	10 972	10 623	8 880	4 623	..
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	346 020	293 109	223 875	122 190	34 600	48 685	20 213
Gmb	300 614	240 036	108 675	62 881	37 945	33 270	14 587
Gns	455 257	364 829	342 751	189 001	53 738	87 131	36 971
Ss	597 516	457 068	317 245	169 797	91 679	86 820	38 928
Gsk	482 825	364 035	137 855	90 990	69 559	65 737	28 656
Ssk	203 875	139 221	74 926	54 729	46 640	30 207	15 116
Nn	142 159	106 065	31 652	27 272	20 224	14 398	7 900
Nö	112 637	85 113	44 549	41 070	20 674	14 908	6 973
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
– 5,0	44 024	36 654	10 196	9 208	3 908	3 394	1 592
5,1– 10,0	107 630	88 737	31 724	27 532	17 031	13 230	7 543
10,1– 20,0	186 213	145 879	64 675	45 686	34 954	28 595	15 611
20,1– 30,0	148 914	115 865	60 480	43 187	19 644	20 639	9 606
30,1– 50,0	275 610	207 235	115 091	73 930	39 297	36 531	16 490
50,1–100,0	524 299	400 157	234 162	151 713	79 225	74 055	32 652
100,1–	1 354 214	1 054 951	765 201	406 672	181 001	204 712	85 851
<i>Hela riket</i>							
2013	2 640 902	2 049 477	1 281 528	757 930	375 060	381 155	169 346

Anm: Alla uppgifter kommer från enkätundersökningen om jordbrukets dränering. Undersökningen är en urvalsundersökning och värdena kan därmed skilja sig något från tidigare publicerade värden.

Källa: Jordbruksverket.

